

8. Organy firmy Schuke-Späth, 2012

Zakład Budowy Organów z Freiburga dokonał rozbudowy i gruntownego strojenia istniejących tu wcześniej organów, zbudował nową szafę organową tworząc tym samym

nowe, współczesne organy z 60 registrami i 4000 piszczałek na których można z równym powodzeniem wykonywać muzykę barokową jak i współczesną.

Nieuporządkowany szereg piszczałek prospektu nawiązuje do stworzenia świata: z chaosu powstaje porządek i harmonia.

Widoczny nad organami witraż wykonał Johannes Schreiter w 2011 r. w nawiązaniu do budowanych organów. Symbolizuje on życie człowieka, który chwalać Boga dostępuje boskiej światłości.

9. Miejsce ciszy

W północno-zachodniej części kościoła znajduje się kaplica ciszy, która zaprasza do modlitwy i zadumy.

Tablica i księga pamiątkowa wspominają ofiary obu wojen światowych.

Barokowe epitafium (po 1708) poświęcone jest synowi zacnej goslarskiej rodziny rajców miejskich.

10. Wieża północna

Wejście na wieżę o wysokości 58 m znajduje się na zewnątrz kościoła. Wchodząc na wieżę można zobaczyć zabytkowe dzwony, mechanizm zegara firmy Weule, a z punktu widokowego na szczycie budowli podziwiać panoramę miasta.

Historia budowy kościoła

1151 Kościół pod wezwaniem świętych Kosmy i Damiana jest wzmiankowany jako trójnawowa romańska bazylika z dwiema wieżami.

1295 Budowa gotyckiego chóru głównego

1336 Rozbudowa do pięciu naw

około 1528 Reformacja w Goslar, parafia ulega przekształceniu na ewangelicką.

1535 Dobudowanie zakrystii i biblioteki

1573 Pożar części zachodniej

1593 Budowa wieży północnej z platformą obserwacyjną dla ogniowych i nocnych strażników miejskich

1844 Wielki pożar doprowadza do zawalenia się dachu i wież kościoła.

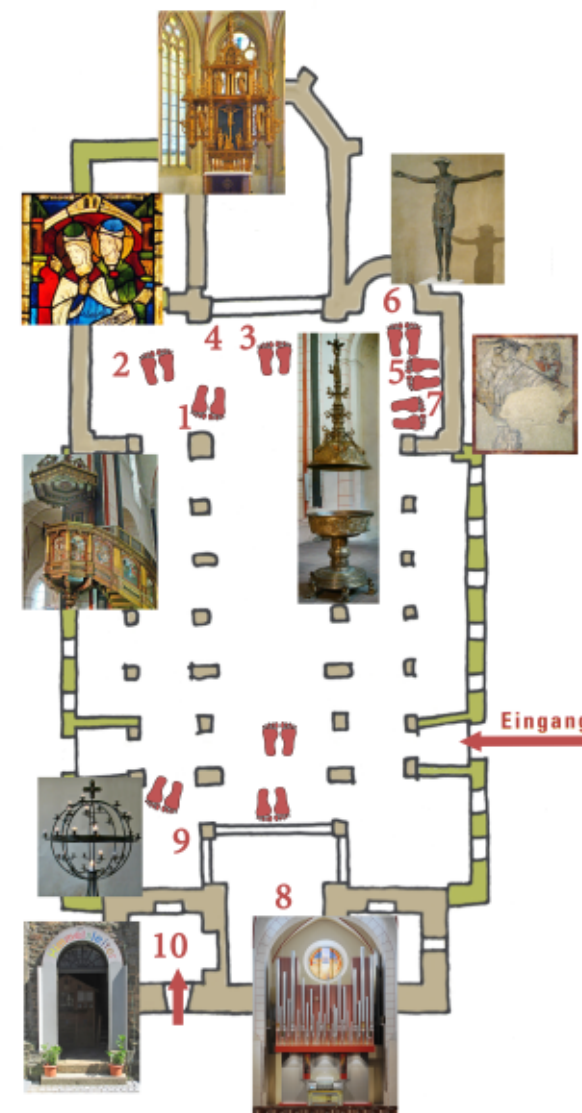
1998-2000 Ostatnie odnowienie wnętrza kościoła w późnogotyckim stylu

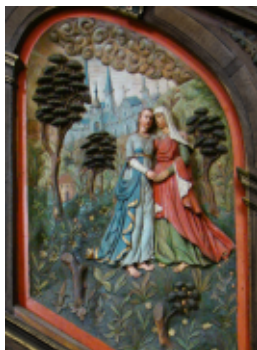
Ev.-luth. Marktkirche

Ev.-luth. Marktkirche
St. Cosmas und Damian
Goslar

Koncepcja i realizacja:
Ev.-luth. Kirchengemeinde Zum Markte,
38640 Goslar, Kaiserbleek 5, marktkirche@goslar.de

1. Renesansowa ambona, 1581

Płaskorzeźby autorstwa Hansa Seecka przedstawiają historię zbawienia ludzkości widzianą z reformacyjnego punktu widzenia. Mają one za zadanie pobudzać i umacniać wiarę. Cykl obrazów zaczyna się

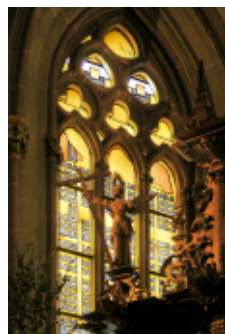
grzechem pierworodnym, a kończy odkupieniem. U dołu zewnętrznej strony balustrady schodów widzimy Adama i Ewę w raju. Następne sceny pokazują Jana Chrzciciela, spotkanie ciężarnych kobiet Maryi i Elżbiety i zwiastowanie narodzin Jezusa przez archanioła Gabriela. Na ścianach kazalnicy znajdują się płaskorzeźby przedstawiające narodzenie Chrystusa, ukrzyżowanie, zmartwychwstanie i wniebowstąpienie. Na baldachimie umieszczono figurę Jezusa na tarczy w scenie sądu ostatecznego.

2. Romańskie witraże, przed 1250 roku

Najstarsze zachowane w północnych Niemczech witraże pokazują sceny z życia i męczeństwa patronów kościoła na rynku (Marktkirche), Kosmy i Damiana.

Według legendy byli oni w 3. wieku w Azji Mniejszej lekarzami i aptekarzami. Leczyli ludzi i zwierzęta nieodpłatnie, na chwałę Boga. W dolnej części widzimy świętych z pacjentami, następnie przesłuchanie i odmowę oddania czci cesarzowi. Powyżej tych scen pokazane są różne tortury, które święci przeżyli mocą łaski Boga. Główne przesłanie całego cyklu jest zawarte w obrazie z łacińską sekwencją: „Wszelkie zdrowie pochodzi od Boga“.

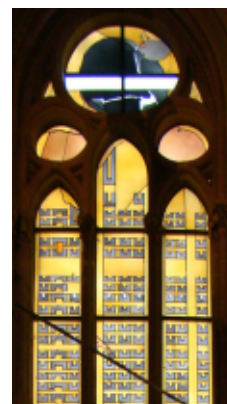
3. Barokowy ołtarz, 1659

Ołtarz wyrzeźbiony przez Andreasa Gröbera przedstawia typowe dla religii ewangelickiej zestawienie scen biblijnych. Nad reliefem ostatniej wieczerzy znajduje się scena ukrzyżowania, nad nią pusty grób, a na szczycie kompozycji widzimy zmartwychwstałego

Chrystusa z chorągwią zwycięzcy w dłoni. Scena ukrzyżowania jest obramowana postaciami czterech ewangelistów.

4. Witraże Johanna Schreitera, 1992-2003

Znany artysta Johannes Schreiter zaprojektował te witraże jako okna medytacyjne. Otulają one ołtarz niby płaszcz i opowiadają o cierpieniu i pocieszaniu. Współczesne malowidła na szkle wypełniają gotyckie maswerki i są zdominowane przez artystyczną formę klamry. Ta forma może nawiązywać do człowieka z rozpostartymi i uniesionymi w górę rękoma, zgodnie z mottem witraży: „Wraz z dłońmi wnieśmy i serca do Boga w niebiosach.“ (Lamentacje 3,41)

5. Chrzcielnica, 1573

Miejscowy rzemieślnik Magnus Karsten jest twórcą chrzcielnicy odlanej w formie kielicha, ozdobionej cyklem obrazów religijnych w duchu reformacji. Na jej trzonie znajdują się figury dwunastu apostołów,

powyżej na ścianach misy chrzcielnej umieszczono sceny biblijne tematyzujące element chrztu - wodę. Obok sceny błogosławieństwa dzieci przez Jezusa są tu obrazy uzdrowień i wybawienie z klęski potopu. Obrazy znajdujące się w górnej części chrzcielnicy, na pokrywie misy przedstawiają zbawienie człowieka przez śmierć i zmartwychwstanie Jezusa. W ten sposób ludzie ochrzczeni są włączeni w historię zbawienia. Szczególnie interesujące są postacie aniołów z rybem tułowiem.

6. Figura Chrystusa, 1997

Figura Chrystusa z rozpostartymi rękoma Jakuba Oberhollenzera może oznaczać zarówno błogosławieństwo jak i ukrzyżowanie. Rzeźba ta zachęca do zastanowienia się nad własnym życiem w kontekście cierpienia i uzdrowienia. Witraż z aniołem znajdujący się za figurą Chrystusa łączy oryginalny fragment romańskiego okna poświęconego Kosmie i Damianowi z nowoczesnym malarstwem na szkle Johanna Schreitera.

7. Malowidła ściennie, 1480

Polichromie te przedstawiają pierwsze siedem z dziesięciu przykazań. Zachowane są niestety tylko sceny ich naruszeń i przekroczeń. Powtarzającym się motywem jest czarny diabeł, który kusi ludzi. Łatwy do rozpoznania jest też taniec wokół złotego cielca i sugerowana zdrada małżeńska.